

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Šalčininkų rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Šalčininkų rajono vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 3

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS																						
1.1.	<p>Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos – reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, susidedantys iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. 3D-559 redakcija ir pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-758) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.</p>																					
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Ne žemės ūkio verslų kūrimas ir plėtra“ veiklos srities „Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse pradėti“ Nr. LEADER-19.2-6.2 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams																				
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios										2	0	1	8	-	0	3	-	1	9	
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos										2	0	1	8	-	0	5	-	0	7	
1.4.	FSA suderinta su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) raštu:	2	0	1	8	-	0	2	-	2	8	Nr. BRK - 982										
1.5.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:											☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____									
												☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. 25									
1.6.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A																				

1.7.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Skatinti krašto verslo inovacijas, kuriant naujus ne žemės ūkio verslus ir didinant esamų verslų ekonominį gyvybingumą. Gerinti gyvenimo kokybę kaime ir didinti socialinę įtrauktį, kuriant naujas darbo vietas bei užtikrinti papildomus pajamų šaltinius
1.8.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	fizinių asmenų ir naujai susikūrusių privačių juridinių asmenų ne žemės ūkio ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse; įvairiai ekonominei ne žemės ūkio veiklai, apimančiai produktų gamybą, apdirbimą, perdirbimą, įvairių paslaugų teikimą, įskaitant paslaugas žemės ūkiui. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat Verslo plane (FSA 2 priedas), pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės / VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.
1.9.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: fiziniai asmenys, gyvenamąją vietą deklaruojantys Šalčininkų rajone ir planuojantys veiklą vykdyti VVG teritorijoje; naujai susikūrusį privatūs juridiniai asmenys (įsteigti paramos paraiškos pateikimo metais arba ataskaitiniais metais), įregistruoti Šalčininkų rajone ir planuojantys veiklą vykdyti VVG teritorijoje bei atitinkantys labai mažai, mažai įmonei keliamus reikalavimus. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.
1.10.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.
1.11.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	128 000,00 Eur lėšų.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	32 000,00 Eur.
1.13.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų arba iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų., kai pareiškėjas atitinka labai mažai įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 3 d. rekomendacijoje

		Nr.2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims).
1.14.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	Pareiškėjo nuosavos pinigines lėšas; pareiškėjo skolintos lėšos;
1.15.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 89–94 punktai.
Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei / VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:			
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis sukurtų naujų darbo vietų skaičius;. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Vietos projekto paraiškos – 4 dalies „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir verslo plane pateiktą informaciją. Vertinama pagal paraiškoje suplanuotą darbo vietų skaičių. Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiam atrankos kriterijui nustatoma remiantis pareiškėjo vietos projekto paraiškoje ir verslo plane (2 dalies informacija) pateikta informacija ir prisiimtais įsipareigojimais	Vietos projekto įgyvendinimo metu projekto įgyvendinimo ataskaitose, patikrų vietoje metu vietos projekto vykdytojas turės pateikti darbo sutartis, darbo laiko apskaitos žiniaraščius, kitus dokumentus, įrodančius darbo santykių buvimą ar individualios veiklos vykdymą ir ne senesnes kaip 15 d. d. pažymas apie darbuotojų/savarankiškai dirbančių asmenų deklaruotą gyvenamąją vietą darbo santykių/ savarankiškos veiklos pradžios momentu.

			dėl kuriamų darbo vietų skaičiaus ir dėl numatomų įdarbinti asmenų deklaruotos gyvenamosios vietos kaimo vietovėje	
1.1.	1,5 darbo vietos;	15		
1.2.	2 darbo vietos	25		
2.	Pareiškėjas (fizinis asmuo arba įmonės steigėjas) jaunas iki 40 m. asmuo; Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Vietos projekto paraiškos – 4 dalies „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ informacija ir pridedami dokumentai: Pareiškėjo, fizinio asmens arba įmonės steigėjo, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija (pvz. paso, asmens tapatybės kortelės kopija)	
2.1.	Paraiškos pateikimo diena jaunas iki 40 m. asmuo	15		
2.2.	Paraiškos pateikimo diena jaunas iki 29 m. asmuo	25		
3.	Pareiškėjas (fizinis asmuo arba įmonės steigėjas) turi profesinį, aukštesnįjį arba aukštąjį išsilavinimą projekto metu kuriamo verslo arba vadybos srityje.	15	Vietos projekto paraiškos – 4 dalies „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir pridedami dokumentai: Profesinį, aukštesnįjį arba aukštąjį išsilavinimą projekto metu kuriamo verslo arba vadybos srities patvirtinantis dokumentas, pvz. diplomas	
4.	Pareiškėjo prisidėjimas prie projekto įgyvendinimo. (<i>Vertinama pagal pareiškėjo prisidėjimą nuosavomis lėšomis, skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.</i>) Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Vietos projekto paraiškos – 4 dalies „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir pridedami dokumentai: Sąskaitos išrašas.	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją.
	51 proc. ir daugiau; 31 proc. ir daugiau (taikoma, , kai pareiškėjas atitinka labai mažai įmonei keliamus reikalavimus,	15		

	nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 3 d. rekomendacijoje Nr.2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims).			
	60 proc. ir daugiau; 40 proc. ir daugiau (taikoma, , kai pareiškėjas atitinka labai mažai įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 3 d. rekomendacijoje Nr.2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims).	25		
5.	nekilnojamas turtas, kuriame planuojama vykdyti projekte numatytą veiklą, pareiškėjui priklauso nuosavybės teise (privачios arba bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise)	10	Vietos projekto paraiškos – 4 dalies „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir pridedami dokumentai: VĮ Registro centro išrašas	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją. Pridedami dokumentai: VĮ Registro centro išrašas
Viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisykių 24 punkte.

<p>Tinkamų finansuoti išlaidų laikotarpis: nuo vietos projekto pateikimo dienos iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 36 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos.</p>		
<p>3.2. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</p>		
<p>3.2.1. Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu: vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobilioji prekyba VVG teritorijoje pagaminta produkcija arba pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje. Socialiai pažeidžiamais asmenimis laikomi: našlaičiai vaikai ir paaugliai iki 18 m.; socialinės rizikos šeimose augantys vaikai ir paaugliai iki 18 m.; skurdą ir skurdo riziką patiriantys vieniši asmenys ir šeimos; negalią turintys asmenys; senyvo amžiaus (daugiau negu 65 m.) žmonės; vienišos mamos ar tėvai, auginantys vaikus iki 18 m.; daugiavaikės (turinčios daugiau negu 3 vaikus) šeimos; niekur nesimokantis ir nedirbantis jaunimas iki 29 m.; bedarbiai. Socialiai atskirtais asmenimis laikomi socialiai pažeidžiami asmenys ir mokyklinio amžiaus vaikai, gyvenantys kaimo vietovėse ir lankantys formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigas, nutolusias nuo jų gyvenamosios vietos daugiau kaip 3 km. Motorinių transporto priemonių klasifikavimas pagal kategorijas ir klases nustatytas Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“.</p>		
<p>3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:</p>		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.3.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų vietos projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas vietos projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:	Naujų prekių (įrenginių, technikos), skirtų projekto reikmėms arba rinkodarai ir (arba) plėtrai, įsigijimo kaina pagrindžiama vienu iš šių būdų:
3.3.1.1.1.	Speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigijamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;	1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš
3.3.1.1.2.	Vietos projektui įgyvendinti ir projekte numatyti veiksmai vykdyti būtina technika ir (arba) įranga. Parama įsigyti N kategorijos, N1 klasės motorinę transporto	prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat

	<p>priemonę kroviniamis vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, pertvara atskirtas ir be langų krovinų skyrius;</p>	<p>išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva).</p>
3.3.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	
3.3.2.1.	<p>Projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas. Projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas;</p>	<p>Darbų ir paslaugų įsigijimo kaina pagrindžiama vienu iš šių būdų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). <p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva).</p>
3.3.2.2.	<p>verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant</p>	<p>išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva).</p>

	vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos);	
3.3.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 163–166 punktuose, įsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)
3.3.3.1.	informavimo ir viešinimo priemonių, susijusių su įgyvendinamu vietos projektu, pirkimo (vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“)	<p>1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams.</p> <p>3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p> <p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva).</p> <p>Didžiausios išlaidų viešinimo priemonėms įkainiai (Įkainiai nurodyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ taisyklėse).</p>
3.3.3.2.	atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su	1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose

	<p>aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu</p>	<p>esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams.</p> <p>3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p> <p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva).</p> <p>Didžiausios išlaidų viešinimo priemonės įkainiai (Įkainiai nurodyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ taisyklėse).</p>
--	--	---

3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:

- 3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;
- 3.4.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- 3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.4.5. vietos projekto administravimo išlaidos;
- 3.4.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.4.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose;
- 3.4.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.4.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.4.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.4.11. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias

sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).

3.4.12. Parama neteikiama žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės sektorių veikloms. Taip pat parama neteikiama saulės, vėjo ir vandens energijos gamybai.

3.4.13. smulkių buities reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);

3.4.14. vidaus vandens transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandens transporto kodekse;

3.4.15. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;

3.4.16. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulonus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės);

3.4.17. šių transporto priemonių įsigijimo:

3.4.17.1. L kategorijos ar jai prilyginamų (mopedų, motociklų, triračių, keturračių motociklų, bagių, kartingų ir pan.);

3.4.17.2. M kategorijos (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipų (išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti);

3.4.17.3. N kategorijos ir jai priskiriamų kėbulų tipų, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai);

3.4.17.4. G kategorijos (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipų;

3.4.17.5. O kategorijos (priekabos ir puspriekabės) ir jai priskiriamų transporto priemonių, kurių kodas – DD;

3.4.17.6. specialiosios paskirties transporto priemonių (gyvenamųjų automobilių, kemperių ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ;

3.4.18. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;

3.4.19. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;

3.4.20. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, paslaugas ar darbus nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų Pirkimų taisyklėse;

3.4.21. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

3.4.22. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;

3.4.23. išlaidos, padengtos naudojant finansų inžinerijos priemones, finansuotas iš ES struktūrinių fondų lėšų, finansuojamos iš kitų nacionalinių programų, ES struktūrinių fondų, bet kurio kito ES ir (arba) tarptautinio fondo lėšų;

3.4.24. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

3.4.25. Pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą paramos gavėjas turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 104–107 punktai.		
4.2.	<u>Tinkamumo finansuoti sąlygos:</u>		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	vietos projektas kuria naujas darbo vietas;	Vietos projekto paraiškos 6 dalies informacija, Verslo plano 2 dalies informacija	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją. Darbo sutarties kopija.
4.2.2.2.	pareiškėjas iki paramos sutarties pasirašymo turi įsteigti naują įmonę arba įregistruoti individualią veiklą pagal individualios veiklos pažymą;	-	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje

			užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją: Steigimo dokumentai, išrašas iš Registrų centro dėl įmonės registravimo; individualios veiklos pažyma
4.2.2.3.	paramos paraiškoje išipareigota, kad projekto veikla atitiks darnaus vystymo reikalavimus ir neturės neigiamo poveikio aplinkai;	Paraiškos 7 dalies informacija	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją. Jeigu vietos projekte numatyta ūkinė veikla vertinama pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 str. 2 d., Aplinkos apsaugos agentūros planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo pažyma(kai taikoma).
4.2.2.4.	pareiškėjas su paramos paraiška turi pateikti verslo planą.	Paraiška su verslo planu	-
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.4.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.4.1.	<p>Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra (įskaitant NVO, bendruomeninį ar socialinį verslą), taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos:</p> <p>Remiama ekonominė veikla, nurodyta Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje, patvirtintame Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK). Parama teikiama verslo vietos projektus, susijusiems su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios nepatenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu), galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 2016 m. spalio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr.</p>		

	<p>2016/1821, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglament o (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas.</p> <p>Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.</p> <p>Pagal Priemonės veiklą neremiamos šios veiklos:</p> <p>alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais; tabako gaminių gamyba ir prekyba jais; ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais; azartinių lošimų ir lažybų organizavimas; didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija; finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla; draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos; nekilnojamojo turto operacijos; teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas; medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos; elektros energijos gamyba, pardavimas ir paskirstymas; apgyvendinimo veikla; krovininio kelių transporto ir perkraustymo veikla; už paramos lėšas įgyto turto nuoma, išskyrus poilsio ir sporto reikmenų nuomą paslaugų žemės ūkiui teikimo veikla, kai paraišką teikia pareiškėjas, vykdamas žemės ūkio veiklą. žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus paslaugas žemės ūkiui, kaip nurodyta Paslaugų žemės ūkiui sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl Paslaugų žemės ūkiui sąrašo patvirtinimo“.</p>
4.2.5.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte
4.2.6.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte
4.3.	<u>Vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:</u>
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:
4.3.2.1.	Vietos projekte numatyta kurti naują (-as) darbo vietą (-as). Darbo vietos kainą bus skaičiuojama pagal patvirtintą LR Žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymą Nr. 3D-718 „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodiką.

4.3.2.2.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), Vietos projektų finansavimo sąlygų aprašo dalyje, kuri skirta papildomiems vietos projektų vykdytojų išipareigojimams, turi būti numatytas vietos projekto vykdytojo išipareigojimas užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.3.2.3.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (FSA 2 priedas), Vienos įmonės deklaracija (FSA 3 priedas), Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija (FSA 4 priedas)
4.3.2.4.	pradėti įgyvendinti verslo planą ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Paramos gavėjas, pradėdamas įgyvendinti verslo planą, raštu apie tai informuoja VVG ir prideda patvirtinimo dokumentus (investicijos išigijimo dokumentus, paslaugų išigijimo sutartį, kt.). Verslo plano įgyvendinimo pradžia nėra laikoma konsultacijų projekto įgyvendinimo ir administravimo klausimais ir kitų bendrųjų išlaidų kategorijai priskirtinų išlaidų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarčių sudarymas;
4.3.2.5.	Pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos darbų išlaidos), kuriame atsispindėtų faktiškai atlikti darbai. Aktuose turi būti nurodomi panaudotų medžiagų kiekiai ir kiekvienas atliekamas darbas įvardijamas atskirai. Atlikti darbai negali būti išreikšiami procentine išraiška.
4.3.2.6.	užbaigus statybos darbus, pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną);
4.3.2.7.	iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia;
4.3.2.8.	iki paramos sutarties pasirašymo dienos pateikti pasirašytą paskolos sutartį ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) sutartį. Nepateikus pasirašytos paskolos sutarties ar finansinės nuomos (lizingo) sutarties ir nepateikus patvirtinimo, kad projektas bus įgyvendintas nuosavomis lėšomis, paramos sutartis nepasirašoma;
4.3.2.9.	užtikrinti, kad visos jo įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turėti ženklą CE);

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

<p>5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:</p>	<p>1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u></p> <p>1.1. Pareiškėjo, fizinio asmens arba įmonės steigėjo, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija (pvz. paso, asmens tapatybės kortelės kopija)</p> <p>1.2. Profesinį, aukštesnįjį arba aukštąjį išsilavinimą projekto metu kuriamo verslo arba vadybos srities patvirtinantis dokumentas, pvz. diplomas.</p> <p>2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u></p> <p>2.1. Raštas, kuriame nurodoma, kad projekte numatytos išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų, kitų viešųjų lėšų;</p> <p>2.2. Pirkimų dokumentai (<i>taikoma, jei pirkimai projekto pateikimo dienai atlikti</i>);</p> <p>2.3. Patirtas išlaidas pagrindžiantys dokumentai (rangovų, paslaugų teikėjų pateiktos sąskaitos, priėmimo–perdavimo aktai ar kiti dokumentai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos, išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai – banko sąskaitos išrašai) (<i>taikoma, jei patirtos bendrosios išlaidos, kaip numato Vietos projektų administravimo taisyklių 24.12 papunktis</i>);</p> <p>2.4. Prekių, darbų ar paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai (pasirašyti tiekėjų atstovų) arba kiti dokumentai, kuriais pagrindžiama numatytų investicijų vertė</p> <p>3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u></p> <p>3.1. Bent 3 (trys) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniai pasiūlymai arba jų interneto tinklalapiuose esančios kainos kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (tris) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. Pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas, kad projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo;</p> <p>4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</u></p> <p>4.1. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems</p>
--	---

asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą));

5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos);

5.3. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.7 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška);

5.4. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.9.1/ 23.1.9.2 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.5. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį žemės sklypą);

5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams));

5.7. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.8. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.9. ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai;

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formas, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.salcininkuvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal vietos veiklos

	<p>grupės interneto svetainėje adresu www.salcininkuvvg.lt paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).</p> <p>7. <u>Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</u></p> <p>7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);</p> <p>7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens, turi būti pateiktas to fizinio asmens banko sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš juridinio asmens, kuris nėra kredito įstaiga, turi būti pateikti to juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos. pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;</p> <p>8. Kiti dokumentai:</p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas.);</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“.
- 3 priedas „Vienos įmonės deklaracija“.
- 4 priedas „Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“.